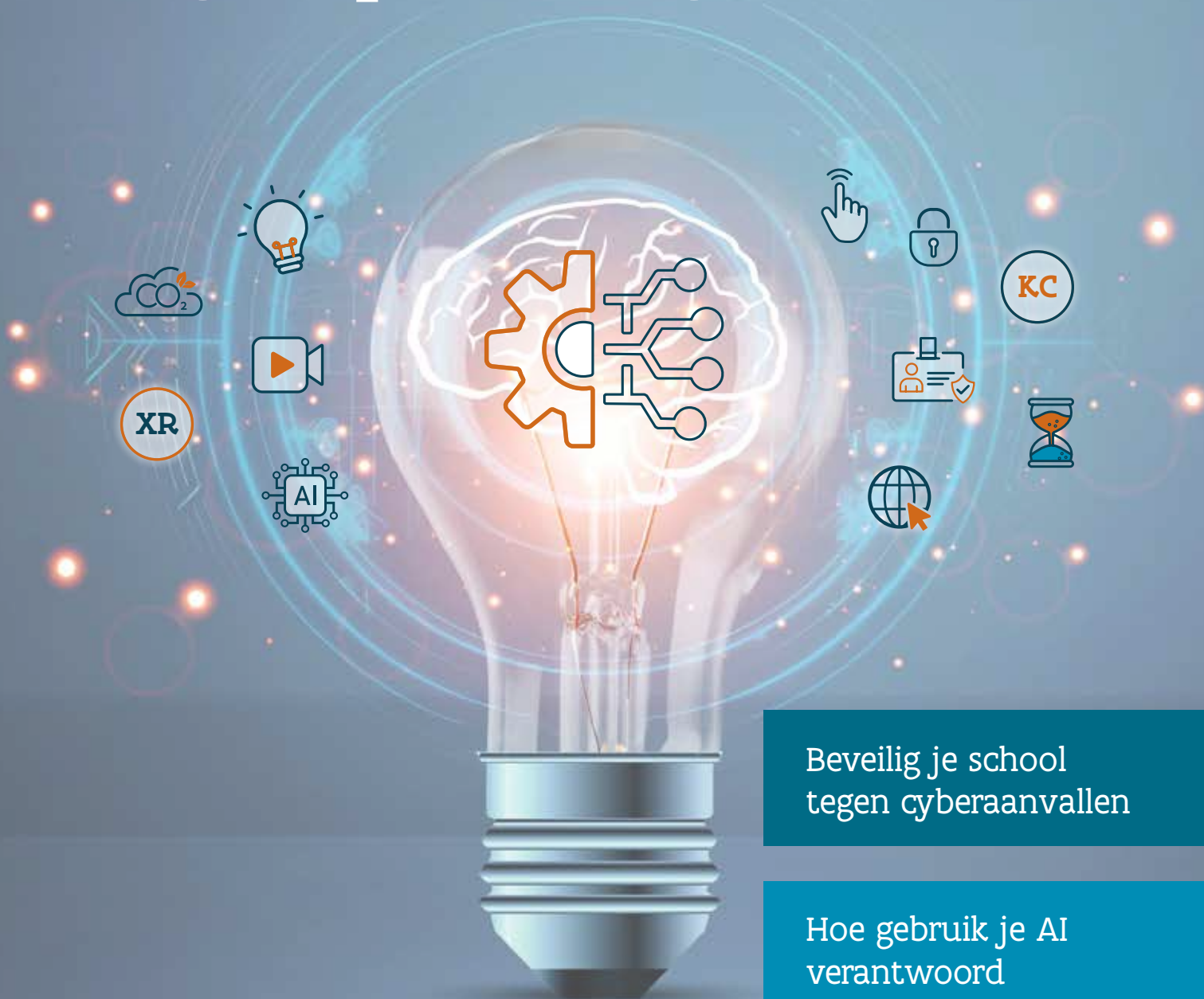

KENNISCENTRUM

Digisprong

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

Beveilig je school
tegen cyberaanvallen

Hoe gebruik je AI
verantwoord
in je onderwijs?

Haal nog meer
uit KlasCement

DEPARTEMENT
ONDERWIJS &
VORMING

Je school is waarschijnlijk al gehackt zonder dat je het weet

Dag leraar, ICT-coördinator en directie

1 op de 10 cyberaanvallen zijn gericht op onderwijsinstellingen. Waarom? Omdat je als school, centrum, CVO, CBE-Ligo, CLB, hogeschool of universiteit veel informatie over je leerlingen verzamelt. Niet alleen persoonlijke informatie. Ook gevoelige informatie over hun leerresultaten en (mentale) gezondheid. Informatie die hackers maar al te graag in handen krijgen.

Maar vergis je niet: cyberaanvallen worden niet alleen door hackers uitgevoerd. Een leerling die op de laptop van een leraar een plakbriefje met een wachtwoord ziet, daarmee inlogt en toetsen en examenvragen downloadt: ook dat is een cyberaanval. Daarom helpen we je vanaf 2025 om je cybersecurity op peil te brengen. Hoe we dat zullen doen, ontdek je in dit magazine.

Daarnaast ontdek je op deze pagina's meer over AI, extended reality (XR), KlasCement, WAI-NOT, digitale toegankelijkheid en nog enkele andere onderwerpen. Je kan er meteen mee aan de slag gaan om je instelling verder te digitaliseren. Neem zeker ook een kijkje op **digisprong.be**. Daar vind je meer informatie en ontdek je nog heel wat andere thema's.

En heb je een vraag over digitalisering? Een probleem of uitdaging die we kunnen helpen oplossen? Neem contact met ons op via **kenniscentrumdigisprong@ond.vlaanderen.be**.

Veel ontdekkingsplezier

Hamid Riffi,
Directeur Kenniscentrum
Digisprong

Inhoudstafel

Voorwoord	2
Duurzame ICT: goed voor je school en je budget	3
Help je leerlingen, leraren en school vooruit met een ICT-beleidsplan	3
Beveilig je school tegen cyberaanvallen	4
Hoe gebruik je AI verantwoord in je onderwijs?	6
Met deze 12 inside-tips haal je alles uit KlasCement wat erin zit	8
Hoe maak je je digitale informatie voor iedereen toegankelijk?	10
WAI-NOT: toegankelijk internet voor iedereen	11
XR: interactief vaardigheden aanleren in een digitale wereld	12
Wil je weten of je ICT-vaardigheden groeien? Vul Digisnap opnieuw in	13
Bootcamps: gratis AI- en/of XR-opleidingstraject	13
Maak gratis digitale oefeningen met Xerte of H5P	14
Bespaar tijd en geld met raamcontracten voor software en telecom	14
LeerID: van single-sign-on naar platform om gegevens te delen	15

Duurzame ICT: goed voor je school en je budget

De beste oplossing:
hun levensduur verlengen
4 jaar → 6 jaar

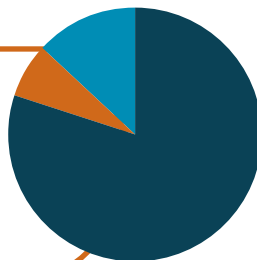

- Geef ze een 2de, 3de of 4de leven.
 - Geef ze weg of verkoop ze aan medewerkers.
 - Laat ze in je school hergebruiken.
 - Schenk ze aan goede doelen.
- Koop betere onderdelen om ze te upgraden.
- Herstel ze of laat ze herstellen.
- Laat ze recyclen.
- Laat ze refurbishen. Gebruik daarvoor onze lijst van erkende refurbishers die de schijven fysiek vernietigen en vergunningen hebben om de gegevens volledig te wissen.

Resultaat:
-28% CO₂-uitstoot

De milieu-impact van je digitale toestellen:
CO₂-uitstoot: ■ productie
■ transport
■ gebruik

Ga voor duurzame nieuwe toestellen

Ga je nieuwe toestellen aanschaffen? Bestel dan meteen **toestellen met een vervangbare batterij, harde schijf en geheugen**. Daar haal je veel meer rendement uit:

- Je gebruikt ze makkelijk **langer dan 4 jaar**.
- En omdat je minder toestellen moet vervangen, krijg je **meer ruimte in je ICT-budget**.

SCAN MIJ

en ontdek hoe je je toestellen duurzaam aankoopt.

Help je leerlingen, leraren en school vooruit met een ICT-beleidsplan

Wat is een ICT-beleidsplan? Het is een vraag die we vaak krijgen. Kort gezegd: het is een document waarin staat hoe je het ICT-gebruik in je school uitbouwt om beter onderwijs te geven. Het plan is niet verplicht, maar maakt het je wel makkelijker om een kwaliteitsvol ICT-beleid uit te voeren.

Waarom je het best een ICT-beleidsplan hebt?

- Scholen met een plan integreren ICT beter in de school.
- Leerlingen in scholen met een plan scoren beter op digitale vaardigheden.
- Leraren in scholen met een plan zetten ICT efficiënter in hun lessen in.

Aan welke voorwaarden voldoet een succesvol ICT-beleidsplan?

- Je werkt het met een team uit.
- Je evalueert en wijzigt het regelmatig.
- Je stemt het af op de context van je school.

ICT-beleidsplanner

Met onze ICT-beleidsplanner stel je makkelijk een ICT-beleidsplan op en check je of er in je bestaande plan verbeterpunten zijn.

→ Je hebt al een ICT-beleidsplan

Handige wegwijzers helpen je om nieuwe thema's in je plan op te nemen en bestaande thema's gedetailleerder uit te werken.

→ Je hebt nog geen ICT-beleidsplan

In 6 stappen geef je je ICT-beleidsplan vorm. Met de 6 delen van het sjabloon die je invult, heb je meteen een gebruiksklaar plan.

SCAN MIJ

en ga aan de slag met de ICT-beleidsplanner.

Beveilig je school tegen cyberaanvallen

Kenniscentrum Digisprong werkte samen met leraren, ICT-coördinatoren en de onderwijsverstrekkers het Actieplan Cybersecurity uit. Met dat plan helpen we je om je school of centrum tegen cyberaanvallen te beschermen. In 2025 starten we met de uitrol, daarom zetten we 5 punten uit het plan al even op een rij.

Normering voor het onderwijs

Samen met de onderwijsverstrekkers werkt het Kenniscentrum Digisprong aan de normering rond informatieveiligheid en privacy voor het onderwijs. Die normering is gebaseerd op bestaande kaders en geeft je school een duidelijke leidraad om stap voor stap naar een veiligere digitale omgeving te evolueren. Vanaf het voorjaar van 2025 ontdek je de inhoud en de voorziene ondersteuning.

1 op 10 van alle cyberaanvallen is tegen het onderwijs gericht.

Normering voor educatieve applicaties

De normering voor het onderwijs heeft ook gevolgen voor de leveranciers van educatieve applicaties. Samen met de onderwijsverstrekkers werken we een normering uit waarmee leveranciers vanaf midden 2025 rekening moeten houden wanneer ze applicaties voor het onderwijs aanbieden.

Breng je gegevens in kaart

Er bestaan heel wat soorten gegevens (data) in je school: leerlinggegevens, personeelsgegevens, administratieve gegevens ... We brengen al die soorten in kaart en onderzoeken hoe wij je kunnen ondersteunen en adviseren om er goed mee om te gaan. Zo willen we onder andere de dataspreading van leerlinggegevens voor je school zichtbaarder maken. Met die concrete ondersteuning zal je vanaf eind 2025 aan de slag kunnen.

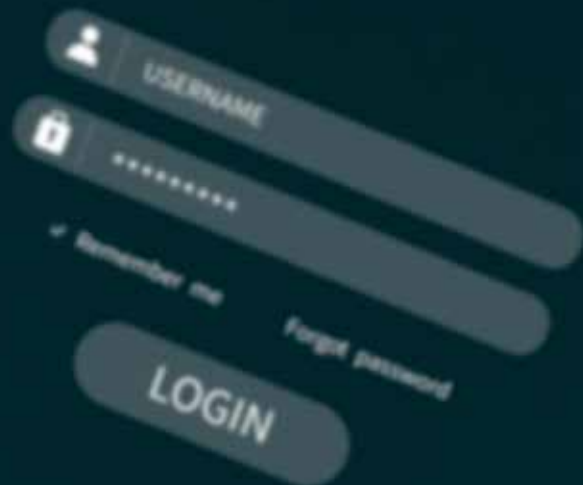
West-Europa – en daarmee ook Vlaanderen – is een van de meest aangevallen regio's ter wereld.

Verminderde risico's bij apps

Wist je dat je als school verantwoordelijk bent voor de bescherming van persoonsgegevens die je in digitale omgevingen invoert? Je staat echter niet alleen voor die taak. De onderwijsverstrekkers voeren met steun van het Departement Onderwijs & Vorming gegevensbescherming-effectenbeoordelingen (GEB's) uit bij apps die scholen gebruiken. GEB's zijn audits die privacyrisico's blootleggen. Op basis daarvan moeten apps de risico's verminderen. Bij te hoge risico's mogen scholen de app niet inzetten. Wil je een app of functionaliteit gebruiken die nog niet beoordeeld werd tijdens een GEB? Je krijgt informatie over hoe je als school zelf een beperkte audit uitvoert.

Het aantal cyberaanvallen is sinds 2015 vervijfvoudigd.

5 grote gevaren waarvan Vlaamse scholen al slachtoffer werden

1 Wachtwoorden op plakbriefjes
Medewerkers schrijven hun wachtwoorden op plakbriefjes en hangen die aan hun schermen. Iedereen die de wachtwoorden onthoudt of opschrijft, krijgt toegang tot je netwerk en raakt makkelijk aan de persoonlijke en gevoelige informatie van je leerlingen en leraren.

2 Slechte netwerkbeveiliging
De toegang tot je netwerk is niet goed genoeg beveiligd. Zo zet je de deur wagenwijd open voor hackers die dan razendsnel de gevoelige gegevens van je leerlingen vinden.

3 Gevoelige info bij het oud papier
Je drukt gevoelige gegevens af en zet ze na enkele jaren aan de schoolpoort bij het oud papier. Criminelen zijn je daar dankbaar voor.

4 DDoS-aanval
Verschillende computers overspoelen je server met online berichten en (aan)vragen. Ze leggen op die manier je internetnetwerk plat. Dan kan je bijvoorbeeld niet meer online communiceren, geen les meer geven via je leerplatform of geen online examens meer afnemen.

5 Ransomware
Hackers planten ransomware in je netwerk via bijlagen en links in een phishingmail, blokkeren al je gegevens en vragen losgeld. Betaal je of niet? Het kost je handenvol geld om alle gegevens terug te zetten of te krijgen. En je moet voor onbepaalde tijd alles opnieuw met de hand doen.

Samen naar cyberveilige scholen

Als lid van het directie- of ICT-team op je school krijg je vanaf het voorjaar van 2025 de nodige ondersteuning om van je school een cyberveilige omgeving te maken. Met die hulp kan je aan de verplichtingen en verwachtingen voldoen, maar motiveer je ook je medewerkers en leerlingen om cyberveilig te werken. Wanneer je een beleid ontwikkelt, is het belangrijk dat iedereen de juiste houding tegenover cybersecurity aanneemt. Want alleen zo is een blijvende impact gegarandeerd.

SCAN MIJ

en kom meer te weten over het actieplan cybersecurity.

Hoe gebruik je AI verantwoord in je onderwijs?

ChatGPT hoeven we je niet meer voor te stellen. Veel van je leerlingen gebruiken die of een andere AI-tool om hun huistaken te schrijven. Maar wist je dat AI in het onderwijs veel meer is dan dat? Want AI maakt het je als leraar makkelijker om lesmateriaal te ontwikkelen of als school om lesroosters te maken.

Om die AI-toepassingen verantwoord in je school en je lessen te gebruiken, moeten ze aan 7 voorwaarden voldoen. Je volgt ook het best de richtlijnen die op basis van die voorwaarden uitgewerkt zijn.

7 basisvoorwaarden voor verantwoorde AI

Kenniscentrum Digisprong ontwikkelde samen met andere betrokken partijen uit het onderwijs een visietekst over AI in het onderwijs. Daarin vind je 7 basisvoorwaarden voor verantwoorde AI:

- 1 Het leerproces van je leerlingen staat centraal**
Jij als leraar, de leerlingen, hun ouders en alle andere betrokkenen geven dat leerproces samen vorm.
- 2 AI is geen doel op zich**
Wel een middel om je onderwijsdoelen te bereiken.
- 3 AI moet betrouwbaar zijn**
AI heeft pas een meerwaarde als je de technologie kan vertrouwen. Ook betrouwbare AI moet aan 7 voorwaarden voldoen. Zo kan je de impact van AI-toepassingen juist beoordelen en dek je alle mogelijke risico's af.
- 4 AI-toepassingen zijn gebaseerd op gedeelde waarden**
Door een waarde kader vast te leggen, kunnen we met de ontwikkelaars praten over de impact van hun toepassingen op het onderwijs.
- 5 Verantwoorde AI is een proces**
Je past morele waarden en ethische kaders toe om AI aan te kopen, te gebruiken en te evalueren.
- 6 Het onderwijs heeft een ondersteunend AI-netwerk**
AI in het onderwijs is alleen maar verantwoord als je je AI-kennis en -middelen in het onderwijsnetwerk deelt.
- 7 Verantwoorde AI gaat hand in hand met professionalisering**
AI evolueert razendsnel. Daarom moet je als leraar of ondersteunend medewerker AI leren kennen en je daarover blijven bijscholen.

Om die AI-toepassingen verantwoord in je school te gebruiken, moeten ze aan 7 voorwaarden voldoen.

SCAN MIJ

en leer meer over AI in het onderwijs, AI-onderzoek, de visietekst of projecten om AI te implementeren.

Richtlijnen om AI verantwoord te gebruiken

1. Neem AI op in je onderwijs- en ICT-beleid

- **Leg vast wat je wil bereiken**
Leg criteria vast om te beslissen of je met een digitale toepassing de leerresultaten genoeg kan verbeteren.
- **Vraag je af: bereik je dat beter met AI? Of met andere middelen?**
Weeg AI-toepassingen af tegen andere toepassingen. Doe dat vóór je ze aankoopt.
- **Pas je morele waarden, de ethische kaders en wetgeving toe**
Zorg dat je onder andere de persoonlijke, pedagogische en universele waarden die je als school belangrijk vindt, de 7 voorwaarden voor verantwoorde AI en de privacywetgeving kent. Zo weet je vóór je een AI-toepassing aankoopt of de ontwikkelaar ze juist toepast.
- **Werk samen met de ontwikkelaars, je leraren, leerlingen en hun ouders**
Zo krijg je alle input die je nodig hebt om de juiste AI-toepassingen aan te kopen, integreer je ze juist in je onderwijs en begrijpen de ouders wat je daarmee wil bereiken.
- **Neem je verantwoordelijkheid op**
Als school moet je je verantwoordelijkheid nemen om AI verantwoord in je onderwijs te integreren. Zorg dat je alle AI-apps didactisch juist gebruikt, neem maatregelen zodat je leraren ze kunnen controleren en lees altijd de technische documentatie en privacyvoorwaarden na.
- **Evalueer de AI-toepassingen in je school regelmatig**
Bekijk elk schooljaar of je AI-toepassingen nog aan je criteria voldoen, of ze nog doen wat ze zeggen dat ze doen en welke feedback leraren en leerlingen erover gaven.

2. Start een AI-netwerk op

Werk samen met andere onderwijsinstellingen. Deel daarin jullie AI-kennis en -ervaringen en de lessen die jullie leren door AI te gebruiken. Gebruik ook de tools en volg de opleidingen om met AI aan de slag te gaan.

3. Zorg dat de AI-kennis in je school op peil is en blijft

Iedereen in je school moet de juiste digitale (AI-)competenties hebben. Zorg dat al je medewerkers zich regelmatig in AI bijscholen.

Met deze 12 inside-tips haal je alles uit KlasCement wat erin zit

Uit KlasCement nog meer halen dan je nu al doet: kan dat? Absoluut! Van de medewerkers van KlasCement krijg je 12 inside-tips over leermiddelen en functies die niet iedereen kent of gebruikt. Met de leermiddelen verrijk je je lessen. En met de functies deel je nog sneller en efficiënter je lesmateriaal, ervaring en vragen met collega's.

1 / Maak favorietenmappen

Lies, moderator lager onderwijs

"Ik ben fan van de favorietenmappen. Geef je favoriete leermiddelen een hartje, sorteer ze in mappen en geef elke map een duidelijke omschrijving. Zo breng je orde in de chaos. Je kiest met wie en hoe je je mappen deelt en je kan mappen van anderen volgen. Zelf deel ik mijn favorietenmappen graag met collega's. Zo inspireren we elkaar."

2 / Gebruik interactieve oefeningen en educatieve video's

Mariet, moderator
secundair volwassenenonderwijs

"Ik gebruik **Oefen.be** in mijn lessen NT2. Zie ik dat cursisten mijn uitleg niet helemaal begrepen hebben? Dan toon ik een filmpje over woordenschat of grammatica of vraag ik het filmpje thuis te bekijken. En soms laat ik ze in de les een QR-code scannen waarmee ze direct een oefening kunnen maken."

3 / Personaliseer je nieuwsbrief

An, moderator leermiddelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

"Krijg je in je mailbox graag tips en handige leermiddelen voor je klas? Meld je dan aan voor de nieuwsbrief. Klik bij je profielfoto op instellingen en pas je voorkeuren aan. Kies alleen voor je onderwijsniveau en vak of kijk over het muurtje en duid andere vakken en onderwijsniveaus aan. Zo krijg je met enkele klikken de nieuwsbrief van je dromen."

 [Oefen.be](https://oefen.be)

4 / Plaats een reactie en tag je collega's

Lien, moderator ICT

"Kom ik een interessant leermiddel tegen? Dan plaats ik in het reactieveld een bericht. Die berichten zijn zichtbaar voor alle leden. Je kan de maker er bedanken voor zijn bijdrage of een inhoudelijke vraag stellen. Daarnaast tag ik er collega's met een @. Zo kan ik ze snel iets melden."

5 / Vind leermiddelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

Nicolas, moderator bubao en Iedereen Telt Mee

"Als ondersteuner kom ik in contact met verschillende onderwijsbehoeften. Op **Iedereen Telt Mee** vind je aangepaste materialen voor leerlingen met leerproblemen of verstandelijke beperkingen, tools voor leerlingen met gedragsproblemen en materialen om leerlingen met spraak- en auditieve stoornissen te helpen. Je vindt er ook tips om een zorgoverleg te houden."

 klascement.net/iedereenteltmee

6 / Filter op methodes

Jan, moderator ICT

“Als leraar werken we vaak met methodes van de educatieve uitgeverijen. Door op jouw gebruikte methode te filteren, krijg je alleen het lesmateriaal te zien dat andere leraren voor die methode maakten. Zo hoef je niet in het enorme aantal leermiddelen te zoeken en vind je snel en makkelijk het materiaal dat exact bij je leerstof aansluit.”

7 / Duik in leermiddelen voor moderne talen

Nina, moderator vreemde talen en geschiedenis

“De pagina **Taaltrekkers** is een geweldige bron van lesmaterialen voor moderne talen. De interactieve oefeningen, boeiende leesopdrachten, creatieve schrijfopdrachten en uitdagende luisteractiviteiten maken taallessen enorm leerrijk en interessant. En we merken dat dankzij de tips over schrijfvaardigheid leerlingen echt beter beginnen te schrijven.”

8 / Ga aan de slag met Vlaamse Gebarentaal

Ilse, communicatiemedewerker

“KlasCement lanceerde in 2024 Vlaamse Gebarentaal (VGT) als nieuw vak. Dankzij de filter VGT vind je nu snel en makkelijk educatief materiaal voor doven en slechthorenden. Zo hoef je niet nodeloos lang meer te zoeken naar video's, oefeningen en aangepaste lessen die de Vlaamse Gebarentaal ondersteunen.”

 klasement.net/talen

9 / Ontdek leermiddelen voor technologische en exacte wetenschappen

Thomas, moderator STEM

“De site **Kiezen voor STEM** helpt je om je leerlingen op een boeiende manier onder te dompelen in de rijkdom van STEM. Dankzij de maandelijkse thema's houd je je

lessen gevarieerd en actueel. Zo stimuleer je je leerlingen optimaal om voor STEM te kiezen.”

 klasement.net/kiezenvoorstem

10 / Volg KlasCement op sociale media

Birthe, communicatiemedewerker

“Laat de inspiratie naar je toe komen. Volg KlasCement op Facebook, Instagram of LinkedIn en je krijgt bakken vol lesideeën en goede voorbeelden over de meest uiteenlopende onderwerpen. Zo ontdek je nuttige en leuke leermiddelen waarvan je zelf niet wist dat je ze kan gebruiken.”

11 / Zoek op trefwoorden

Tine, moderator wiskunde en economie

“Bij elk leermiddel vind je rechtsonder, bij alle gegevens, trefwoorden. Door erop te klikken, vind je sneller wat je zoekt. We vragen de makers om zelf al trefwoorden door te geven. Want zij weten op

welke woorden hun collega's zoeken. Om te zorgen dat het leermiddel nog vlotter gevonden wordt, voegen we bij KlasCement extra trefwoorden toe. Je krijgt ze meteen te zien als je een zoekterm begint in te tikken.”

12 / Snuister door educatief materiaal van organisaties

Arnoud, klantenadviseur

“Wist je dat ook meer dan 700 organisaties hun educatieve aanbod op KlasCement presenteren? Je vindt er materiaal van musea, erfgoedorganisaties, theatergezelschappen, lerende netwerken, bedrijven, overheidsorganisaties en allerlei vzw's en ngo's. Zo kan je een museumbezoek in je klas voorbereiden of een organisatie uitnodigen voor een workshop.”

 klasement.net/organisaties

Hoe maak je je digitale informatie voor iedereen toegankelijk?

Meer dan 40.000 leerlingen in Vlaanderen gebruiken voorleessoftware. Zonder die software kunnen ze websites, boeken en andere documenten niet lezen of begrijpen. Genoeg reden voor jou als leraar, ICT-coördinator of directie om ook je website, apps en digitale documenten toegankelijk te maken. Zo zorg je dat ook laaggeletterden en mensen met een (tijdelijke) beperking die digitale informatie vlot kunnen lezen en gebruiken.

Wat is digitale toegankelijkheid?

Met digitale toegankelijkheid werk je alle drempels weg die laaggeletterden en mensen met een (tijdelijke) beperking ervaren. Dat kan al met enkele niet-digitale oplossingen. Bijvoorbeeld:

- Zorg dat geïnteresseerde ouders en hun kinderen je school altijd kunnen bezoeken.
- Geef ze de mogelijkheid om iemand te bellen die hun de informatie geeft die ze zoeken.
- Schakel brugfiguren in die de kwetsbare gezinnen in je school digitaal ondersteunen.

Hoe maak je alles digitaal toegankelijk?

- 1. Bekijk de wetgeving** over de toegankelijkheid van websites en mobiele apps. Daarin vind je onder andere wat digitale toegankelijkheid allemaal inhoudt.
- 2. Contacteer overheidsinstanties** zoals het agentschap Inter, Digitaal Vlaanderen en Dienst Diversiteitsbeleid of klop aan bij een van de vele vzw's die rond dit thema werken. Zij helpen je om je school digitaal toegankelijk te maken.
- 3. Pas de belangrijkste informatie over je school aan.** Dat zijn bijvoorbeeld je homepage, online contactformulier, schoolreglement en curriculum. Dat doe je onder andere met deze 4 ingrepen:
 - Gebruik klare, duidelijke taal. Houd je zinnen kort.
 - Zorg dat mensen ook met alleen een toetsenbord of hulptechnologie door je website kunnen navigeren.
 - Zet titels bij de velden van je contactformulier en schrijf er instructies bij. Zo kan voorleessoftware je leerlingen en hun ouders vertellen wat ze moeten doen.
 - Zet in je pdf-documenten een inhoudsopgave. Zo hoeven mensen niet te scrollen of te zoeken naar de informatie die ze nodig hebben.

Goede praktijkvoorbeelden?

- En tot slot: 2 goede praktijken waarmee je ziet wat digitale toegankelijkheid is.
- Bezoek de website van **WAI-NOT**. Zo zie je hoe de toegankelijkheidsvoorwaarden toegepast worden. Let op WAI-NOT bijvoorbeeld op de pictogrammen, de grootte van de letters en het contrast tussen de tekst en de achtergrond. Dat zijn eenvoudige ingrepen waarmee je je website, apps en al je digitale documenten zoals werk- en informatiebladen makkelijk aanpast.
 - Bekijk **video's** die ondertiteld zijn, die je kan pauzeren en waarin je kan navigeren. Pas dat toe op je eigen video's. Zo maak je ze maximaal toegankelijk.

WAI-NOT: toegankelijk internet voor iedereen

Eindeloos. Zo kan je de mogelijkheden die het internet geeft het best omschrijven. Maar: die mogelijkheden zijn allesbehalve eindeloos voor iedereen. WAI-NOT brengt daar met een veilige, gestructureerde en toegankelijke website verandering in. Waarom? Omdat voor kinderen en jongeren met een matige tot ernstige verstandelijke beperking het internet een uitdaging blijft. Te ingewikkeld, te chaotisch, niet veilig genoeg. Noem maar op. Er zijn redenen genoeg.

Makkelijk en veilig surfen

Kinderen en jongeren met een verstandelijke beperking van 8 tot 21 jaar vinden op WAI-NOT een unieke mix van educatieve, recreatieve en interactieve content. Met onder andere pictogrammen, eenvoudige taal en een voorleesfunctie kunnen ze zelfstandig op het platform navigeren. Extra aanpassingen zoals hoog contrast en scannende navigatie zorgen dat WAI-NOT ook voor leerlingen met visuele of motorische beperkingen toegankelijk is. Dankzij al die mogelijkheden is de site ook heel bruikbaar voor kleuters en anderstalige nieuwkomers in de lagere school.

Van filmpjes tot chat en online games

Wat leerlingen zoal op WAI-NOT vinden? Educatieve inhoud zoals nieuws en informatieve filmpjes over natuur, sport en andere leerrijke onderwerpen. En recreatieve content zoals spelletjes en muziek om zich te ontspannen. Als ze ingelogd zijn, kunnen ze ook online met elkaar praten door te chatten en e-mails of audioberichten naar elkaar te sturen.

Actieve monitoring, geen externe links

Om ongewenst gedrag te voorkomen, worden de chatkamers actief gemonitord door de beheerders. En om te garanderen dat de kinderen en jongeren in een beschermde omgeving surfen, staan er geen links naar externe websites en bestanden in het platform.

Springplank naar een digitale toekomst

WAI-NOT is zo niet alleen een alternatief voor het internet. Het is ook een springplank naar het wereldwijde web. Als veilige omgeving om in te leren, zich te ontspannen en sociale vaardigheden te ontwikkelen, bereidt WAI-NOT de kinderen en jongeren voor op de digitale toekomst waarin ze terecht komen. Zo wordt het web een omgeving waar iedereen welkom is.

SCAN MIJ

en kom meer te weten over WAI-NOT.

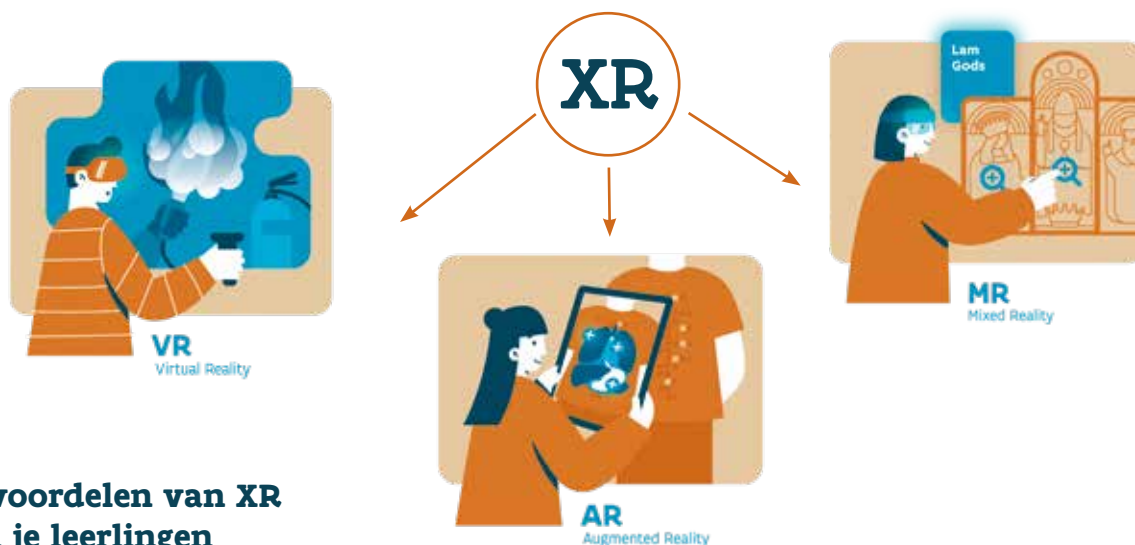

Wil je de website uitproberen? Surf naar www.wai-not.be.

XR: interactief vaardigheden aanleren in een digitale wereld

Extended reality (XR) helpt je om je leerdoelen te bereiken, je lessen innovatief te digitaliseren en je leerlingen in een digitale wereld de vaardigheden aan te leren die ze moeten kennen.

XR is een verzamelnaam voor 3 technologieën: virtual reality (VR), augmented reality (AR) en mixed reality (MR). VR dompelt je onder in een volledig digitale wereld. AR legt digitale beelden op livebeelden van de echte wereld en MR mixt AR en VR met elkaar.

De 8 grote voordelen van XR voor jou en je leerlingen

1. XR-apps **vervangen dure machines en materialen**.
2. Je kan **gedifferentieerd lesgeven**. Terwijl je een deel van je leerlingen laat oefenen in XR, leg je aan het andere deel de theorie uit.
3. XR-apps geven je **feedback**. Zo zie je wat je leerlingen nog niet goed doen of kunnen en welke delen van de theorie je het best nog eens opfrist.
4. Je hoeft **geen uitstappen** te organiseren. Je leerlingen oefenen en leren alles in de klas.
5. Je leerlingen leren **veilig en in eigen tempo** de vaardigheden die ze later in hun job nodig hebben.
6. Je leerlingen **stappen meteen in de praktijk, wereld of tijdsperiode** die ze moeten kennen.
7. Je leerlingen oefenen ook hun **soft skills en sociale vaardigheden**. Ze leren bijvoorbeeld nauwkeurig werken of gepast reageren op slecht nieuws.
8. Leerlingen zijn enorm **gemotiveerd en enthousiast** om met XR de vaardigheden onder de knie te krijgen die je ze aanleert.

4 gouden tips van scholen die XR al gebruiken

1 Test XR eerst uit

Zo ontdek je meteen welke mogelijkheden de technologie je geeft.

2 Beslis niet zomaar om XR te gebruiken

XR is meer dan een leuk tussendoortje. Denk na welke vaardigheden je met de technologie wil aanleren. Bijvoorbeeld een specifieke lastechniek of leren werken aan een onderdeel van een machine.

3 Laat je leraren XR-opleidingen volgen

Zo weten ze hoe de technologie werkt.

4 Investeer zelf in XR-hard- en software

Zo kunnen je leraren zich in de apps inwerken voor ze er in de klas mee aan de slag gaan.

SCAN MIJ

en ontdek onze tips voor XR op school.

Wil je weten of je ICT-vaardigheden groeien? Vul Digisnap opnieuw in

Vulde je Digisnap al in? Dan weet je hoe vaardig je bent met ICT om les te geven, je lessen voor te bereiden en te communiceren met collega's, je leerlingen en hun ouders.

Groei als leraar

Scoorde je niveau A op een ICT-competentie? Dan ben je beginner. Scoorde je niveau B? Dan ben je gebruiker. Scoorde je niveau C? Dan ben je expert en de ideale persoon om je collega's te helpen. In welk niveau je ook zit, je kreeg voorstellen om opleidingen te volgen waarmee je jouw ICT-vaardigheden doet groeien.

Heb je al enkele opleidingen gevolgd en is het 1 of 2 jaar geleden dat je Digisnap invulde? Dan is het tijd om Digisnap opnieuw af te nemen.

Zo zie je:

- in welke competenties je bent gegroeid.
- in welke competenties je nog kan groeien.
- hoe je vandaag scoort tegenover de collega's in je school.

Groei als school

Wil je als school de competenties van al je leraren in kaart brengen? Denk dan eerst na over wat je wil bereiken en welke leraren je in groepen samenbrengt. Zo krijg je bijvoorbeeld per vakgroep of graad of voor je hele school of scholengemeenschap een rapport met de anonieme scores en de mogelijke opleidingen. Na de 1ste afname zie je hoe de groep het doet. Na de 2de afname hoe die gegroeid is.

Tip

Neem als school je lerarenteam mee in wat Digisnap is en hoe je de professionalisering aan de resultaten koppelt. In scholen die dat al deden, vulden bijna alle leraren Digisnap in.

SCAN MIJ

en vul Digisnap in.

Bootcamps: gratis AI- en/of XR-opleidingstraject

AI en XR zijn al bijna niet meer weg te denken uit het onderwijs. Daarom lanceerde Kenniscentrum Digisprong voor scholen uit het basis-, secundair, volwassenen- en deeltijds kunstonderwijs de overheidsopdracht 'AI/XR in jouw school'. Uit de scholen die zich inschrijven, worden er 60 gekozen.

De kernteams van de scholen worden begeleid om voor hun school een **visie op AI en/of XR** uit te werken en een **AI- en/of XR-professionaliseringsplan** op te stellen en uit te voeren. Op basis daarvan volgen de lerarenteams verschillende opleidingen zoals e-modules, fysieke coaching op maat en workshops. Daarin leren ze hoe ze AI en/of XR in de lessen kunnen gebruiken en hoe ze er hun **leerlingen** mee kunnen **helpen**.

SCAN MIJ

en ontdek alles over de bootcamps.

Maak gratis digitale oefeningen met Xerte of H5P

Ken je opensourcesoftware al? Dat is software die je vrij kan gebruiken om zelf leermiddelen te maken. Er zijn 2 soorten: opensource van een stichting zoals een vzw en opensource van een organisatie of bedrijf. Het grote verschil tussen de 2? Bij opensource van een organisatie of bedrijf heb je geen garantie dat de software er altijd zal zijn. Bij opensource van een stichting heb je die wél.

Om als leraar makkelijker met opensource te kunnen werken, ondersteunt Kenniscentrum Digisprong 2 tools: H5P en Xerte.

H5P: interactieve oefeningen

In H5P meld je je aan met je KlasCementaccount. Je kan er digitale oefeningen zoals sleepoefeningen, interactieve werkbladen en presentaties mee maken. Die kan je delen met al wie je wil. Via de leeromgeving van je school geef je je leerlingen toegang tot de oefeningen.

Xerte: volledig digitale leerpaden

Met Xerte kan je adaptieve leerpaden maken door een 80-tal interactieve mogelijkheden, zoals een digitale quiz of een interactieve video te gebruiken. Zo stel je een heel lespakket samen voor bijvoorbeeld een lesuur, een hoofdstuk of een semester. Je kiest zelf hoe je dat pakket in je leeromgeving beschikbaar maakt.

Nieuwe ontwikkelingen in Xerte

Vanaf schooljaar 2025-2026 wordt de woordtrainer toegevoegd aan Xerte. Daarmee versterk je de taalvaardigheid van je leerlingen.

Wist je dat ...

Kenniscentrum Digisprong elke maand een Xerte Talk organiseert waarin 1 onderdeel van Xerte aan bod komt? Zo leer je optimaal met de tool werken. Daarnaast kan je 2 keer per jaar deelnemen aan een lerend netwerk, waarin je van andere leraren alles over het opensourceleerplatform Moodle leert. **Hou onze kalender op digisprong.be in de gaten en schrijf je in.**

Bespaar tijd en geld met raamcontracten voor software en telecom

Wil je minder tijd besteden aan de selectie van de juiste software en ICT-infrastructuur? Geld besparen bij de aankoop? En er zeker van zijn dat je kwaliteitsvolle, makkelijk te beheren tools krijgt, die aan de noden van het onderwijs beantwoorden? Met 4 raamcontracten verbeter je de ICT-infrastructuur van je school en krijgen je leraren en leerlingen toegang tot moderne onderwijstools.

Schoolnet+ Fiber

Krijg via Telenet 4 jaar toegang tot een supersnelle, duurzame en schaalbare internetverbinding via glasvezel.

ADIBib

Help je leerlingen met lees- of schrijfproblemen via gratis voorleessoftware.

MS-KIS

Schaf essentiële software en digitale tools van Microsoft aan ... tegen sterk verlaagde prijzen!

Telecommunicatie

Sluit voor je school een betaalbaar en betrouwbaar telefonie- en internetcontract af.

SCAN MIJ
en ontdek meer info over de raamcontracten.

LeerID: van single-sign-on naar platform om gegevens te delen

Gebruik je in je school de single-sign-on-oplossing LeerID al? Of nog niet? Sinds dit schooljaar heb je nog meer redenen om dat te doen. Zo loggen leerlingen makkelijk in op alle apps die ze in de klas gebruiken.

Integratie van klasinformatie

Je kent LeerID als de oplossing waarmee je leerlingen zich met 1 login op meer dan 30 digitale onderwijsapplicaties en leermiddelen aanmelden. Maar weet je ook dat het Departement Onderwijs en Vorming LeerID constant laat evolueren op basis van de feedback van scholen en EdTech-bedrijven? Daarom integreerde het departement al klasinformatie in het LeerID Schoolloket.

Delen van leerlinggegevens

En als je als school daarmee akkoord gaat, kan je later in 2025 ook gegevens van je leerlingen delen met de apps die ze gebruiken. Zo deel je die gegevens snel en efficiënt, en verminder je de planlast van je leraren en school.

Wist je dat ...

LeerID wettelijke eisen zoals privacy en auteursrechten beter afdekt? Daarmee is de oplossing ook een veilige manier om op bijvoorbeeld de Vlaamse toetsen in te loggen.

SCAN MIJ

en ontdek meer info over LeerID.

Colofon

Deze publicatie werd ontwikkeld door het Kenniscentrum Digisprong.

Verantwoordelijk uitgever:

Ann Verhaegen, secretaris-generaal
Departement Onderwijs en Vorming
Koning Albert II-laan 15, 1210 Brussel

Disclaimer:

Sommige rechten voorbehouden. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteurs, redacteurs en uitgever van het Kenniscentrum Digisprong geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

Fout gevonden? Vraag of opmerking? Laat het ons weten:

kenniscentrumdigisprong@ond.vlaanderen.be

Datum van uitgave: maart 2025

Depotnummer: D/2024/3241/067

Redactie: uwtekst.be

Productcoördinatie en eindredactie: Birthe Van Der Veken

Redactioneel advies: het voltallige team van het Kenniscentrum Digisprong

Grafische vormgeving: artoos group

Auteursrechten: De inhoud van deze brochure is gepubliceerd onder Public Domain. De foto's en beelden in het magazine zijn afkomstig van Shutterstock, Getty Images en het Departement Onderwijs & Vorming. De digitale versie van deze publicatie vind je terug op digisprong.be.

Departement Onderwijs en Vorming
Kenniscentrum Digisprong
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II Laan 15 (bus 5A)
1210 Sint-Joost-ten-Node
digisprong.be

